

Riktlinjer för tester och testdata i HSA

Innehåll

1. Inledning	5
1.1 Introduktion	5
1.2 Översikt HSA Testmiljöer	5
1.3 Användningsområden för testmiljöerna	6
1.3.1 Testmiljön (tidigare HSA Test eller Test 1)	6
1.3.2 Integrationsmiljön (tidigare HSA Test 2)	6
2. Allmänna villkor och förpliktelser	7
2.1 HSA-ansvarig/Kontaktperson är testansvarig	7
2.2 Informationsinnehåll i testmiljöerna	7
2.2.1 Produktionslika data i Integrationsmiljön	8
2.3 Hantering av andra organisationers testdata	8
2.4 Styrning av åtkomst	8
2.5 Radering och återskapande av testdata	9
2.6 Tillgänglighet och prestanda	9
2.7 Spårbarhet	9
2.8 Användning av data i produktionsmiljö för verifiering och monitorering	9
2.8.1 Verifiering och monitorering med skarpa data rekommenderas inte	9
2.8.2 Att förse skarpa objekt med fingerad information är inte tillåtet	9
2.8.3 Fingerad information får endast förekomma i produktion efter godkännande	9
3. Ansökan om åtkomst till HSA:s testmiljöer	11
4. Adresser till respektive miljö	11
4.1 HSA Testmiljö	11
4.2 HSA Integrationsmiljö	11
Refererade dokument	12

Revisionshistorik

Version	Datum	Kommentar
2.0	2010-06-24	Fastställd av HSA Förvaltningsgrupp. Sammanslagning av dokumenten med riktlinjer för HSA Test 1 och HSA Test 2.
3.0	2015-02-12	Fastställd av HSA Förvaltningsgrupp. Uppdaterad beskrivning enligt övergång till ny driftsmiljö för test.
3.0.1	2016-02-09	Förtydligat att HSA Verifieringsmiljö för närvarande endast används centralt. Kompletterat med adresser till samt tidigare namn på HSA Testmiljö och HSA Integrationsmiljö.
3.1	2016-02-23	Förtydligat att objektclassen hsaFeignedObject är obligatorisk för testdata i produktionsmiljö, att placering i delträdet Testdata i produktionsmiljö är frivillig samt hur ansvaret för testdata i produktionsmiljö alltid vilar på HSA-ansvarig för ansluten organisation resp. kontaktperson för ansluten tjänst. Fastställd av HSA Förvaltningsgrupp.
3.1.1	2016-12-30	Justerat efter ändrad benämning på HSA-policytillämpning (från HPTA resp. HPTB till HPT Producent resp. HPT Konsument).
3.1.2	2017-09-13	Ändrat referens från RIV Informationsspecifikation till Informationsspecifikation Katalogtjänst HSA. Justerat hänvisning till formulär efter nya webben. Förtydligande kring användning av testpersonnummer från 1700-talet.
3.2	2018-03-13	Ändrat så att ordet data hanteras i pluralform enligt Datatermgruppens rekommendationer. Ändrat referens från PUL till EU:s dataskyddsförordning (GDPR) Ändrat HSA Förvaltningsgrupp till HSA Policygrupp i enlighet med Ineras nya ramverk. Fastställd av HSA Policygrupp.
3.3	2019-02-14	Infört ny beslutad rutin för hantering av testpersoner med huvudadministratörsrättigheter för anslutna producerande organisationer. Mindre redaktionella ändringar. Fastställd av HSA Policygrupp.
4.0	2020-05-28	Hantering av skarpa personuppgifter i testmiljöer är inte längre tillåtet (tidigare bör-krav). Tillagd beskrivning av hantering av produktionslika data i HSA Integrationsmiljö. Tillagd beskrivning av skillnader i hantering av loggning och historisk information i testmiljöerna jämfört med produktionsmiljö. Borttagen information om Verifieringsmiljön, då denna avskaffas. Borttaget krav om användarbeskrivning för hantering i testmiljöerna. Tillagda referenser till HSA Begrepp och definitioner samt Datainspektionens definition av personuppgift. Mindre förtydliganden och språkliga justeringar.

4.1	2020-11-24	Uppdaterat länkar till Nya HSA Admin, både via Sjunet och Internet, i HSA Test och HSA Integrationsmiljö.
4.1.1	2021-01-05	Justerat referens: Datainspektionen --> Integritetsskyddsmyndigheten, datainspektionen.se --> imy.se
4.1.2	2023-01-26	Kompletterat med information om att Sök i HSA kommer att avvecklas, men fortfarande finns kvar i testmiljöerna.
4.2	2023-06-21	Förtydligat utifrån ny rutin för beställning av testpersoner med SITHS-kort. Justerat länk till IMY avseende definition av personuppgift. Godkänd av HSA Policygrupp.
4.2.1	2023-06-22	Justerat länkar till testmiljöerna.

1. Inledning

1.1 Introduktion

Detta dokument beskriver riktlinjer för hantering av testdata och genomförande av tester i HSA. Syftet med dokumentet är att ge en översikt över hur testmiljöerna är uppsatta och hur de är avsedda att användas, samt under vilka villkor tester får bedrivas.

Övergripande mål och principer för HSA beskrivs i HSA-policyn [1].

Målgrupp för detta dokument är producerande och konsumerande organisationer (nedan förkortat producenter och konsumenter) som ska genomföra tester och lagra testdata i HSA. Se även HSA Begrepp och definitioner [2].

1.2 Översikt HSA Testmiljöer

Inom HSA finns det två testmiljöer: Testmiljön och Integrationsmiljön. Dessa har samma funktionalitet som HSA:s produktionsmiljö men är avskild från denna miljö och från varandra. Användningen av testmiljöerna kan inte påverka produktionsmiljön i något avseende och därför ska tester normalt alltid genomföras i dessa miljöer. Undantag finns beskrivet i avsnitt 2.8.3.

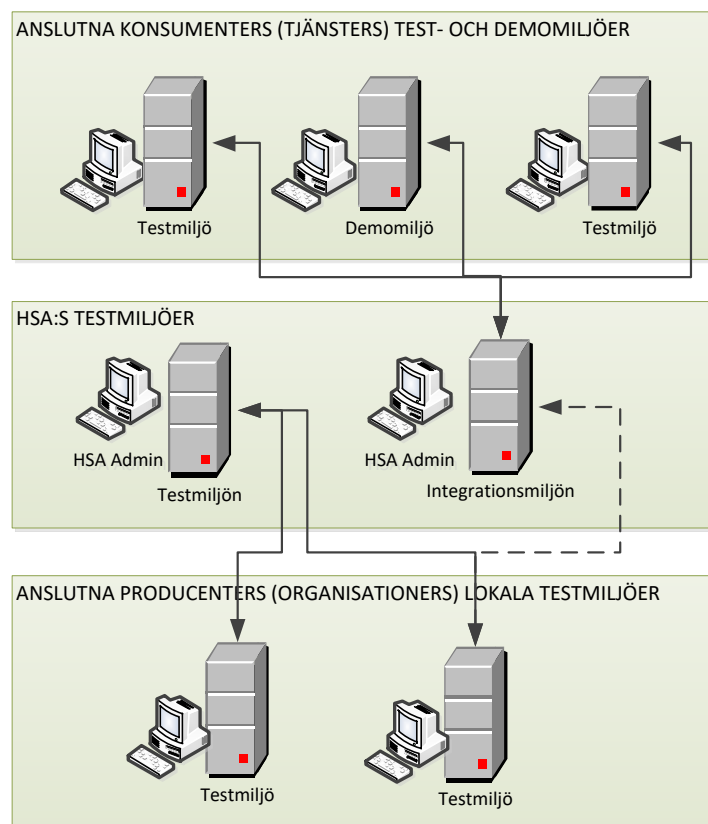

Fig. Systemöversikt HSA:s testmiljöer

Det finns olika sätt att ansluta sig till och uppdatera information i testmiljöerna. Antingen kan testdata synkroniseras från organisationens egna testsystem via ett LDAP-gränssnitt (gäller Testmiljön och i enstaka fall Integrationsmiljön) eller så kan testdata läggas in manuellt via HSA administrationsgränssnitt direkt i testmiljöerna. Administrationsgränssnitt och sökgrenssnitt som används mot produktionsmiljö finns även mot testmiljöerna.

Testmiljöerna följer aktuell version av ”Informationsspecifikation Katalogtjänst HSA” [3], men eftersom miljöerna vid vissa tillfällen används för test och verifiering av kommande HSA-schemaversioner kan de ha en senare version av HSA-schemat och/eller gränssnitten installerade.

För att få åtkomst till någon av testmiljöerna behöver organisationen vara ansluten till HSA eller ha för avsikt att ansluta sig till HSA, som producent eller som konsument.

1.3 Användningsområden för testmiljöerna

Testmiljöerna för HSA har olika syften. Nedan beskrivs de olika syftena och användningsområdena för Testmiljön och Integrationsmiljön.

1.3.1 Testmiljön (tidigare HSA Test eller Test 1)

Testmiljön används av producenter med fullständig anslutning, eller producenter som ska förändra sin anslutningsform till fullständig anslutning, för att testa synkronisering och kommunikation med HSA. I dessa tester kan till exempel följande ingå:

- att testa funktioner inför en ny anslutning till HSA.
- att testa kommunikation med egna system, till exempel sökningar, synkning, uppdatering, fysisk anslutning och certifikathantering¹.
- att testa anslutning av egna system efter modifieringar och vidareutveckling.
- att testa anslutning av egna system inför kommande releaser, t.ex. vid HSA schemaändringar.

Miljön används också av HSA Förvaltning för att testa nya versioner av applikationer inom HSA t.ex. administrationsgränssnitt, sökverktyg, tjänstekontrakt med mera.

1.3.2 Integrationsmiljön (tidigare HSA Test 2)

Integrationsmiljön är avsedd för anslutna och anslutande konsumenters tester mot HSA, t.ex. vid utveckling eller förändring av konsumentens tjänst/tjänster. Den används också för anslutna

¹ för att testa synkning av SITHS-attribut behöver organisationen manuellt lägga till certifikaten i respektive objekt, eftersom det inte finns någon SITHS-miljö kopplad till HSA Testmiljö.

konsumenters regressionstester i samband med förändringar som görs i HSA samt för utbildningar såväl i HSA och SITHS som i HSA-anslutna konsumenters tjänster.

SITHS Preprod-miljö är kopplad till Integrationsmiljön.

Integrationsmiljön används även av HSA Förvaltning samt av HSA:s applikations- och driftleverantör för regressionstester, belastningstester, installationstester och säkerhetstester.

HSA Integrationsmiljö har samma tillgänglighet som produktionsmiljön.

2. Allmänna villkor och förpliktelser

I detta avsnitt beskrivs villkor och förpliktelser gällande tester som sker i HSA, oavsett testmiljö.

2.1 HSA-ansvarig/Kontaktperson är testansvarig

Varje organisation som är direktansluten till HSA har en HSA-ansvarig (hos producent) eller kontaktperson (hos konsument). Om organisationen använder HSA för tester fungerar HSA-ansvarig/kontaktperson även som testansvarig. Den testansvarige ansvarar för att:

- testdata som läggs upp i HSA följer dessa riktlinjer (vilket även regleras i HSA-policy [1]).
- att egna testdata och tester inte har negativ påverkan på andra användare av HSA, till exempel – men inte uteslutande – att LDAP-anrop följer LDAP-policyn.
- att de testpersoner och testcertifikat som producenten/konsumenten använder för administration av HSA-information i testmiljöerna hålls uppdaterade samt överlämnas vid eventuellt byte av testansvarig.

2.2 Informationsinnehåll i testmiljöerna

Informationsinnehållet i testmiljöerna får vara av godtycklig art, så länge inte funktionaliteten i testmiljöerna störs eller övriga användare av miljöerna påverkas. I normalfallet är information som läggs i någon av testmiljöerna öppen för läsning av samtliga anslutna användare. På grund av detta bör testdata vara fingerade men samtidigt representativt för de tester som de ska användas i.

Skarpa (riktiga) personuppgifter, **ska** inte lagras i testmiljöerna. Anslutna organisationer (producenter eller konsumenter) som sedan tidigare har skarpa personuppgifter i testmiljöerna ska ta bort dessa senast ett år efter att detta krav trätt i kraft, det vill säga senast 2021-05-28. För definition av personuppgift, se [4].

För tester med personnummer kan Skatteverket tillhandahålla personnummerserier som inte är kopplade till verkliga personer. Det går även att använda personnummer som inleds med ett årtal mellan 1900 och 1907. Observera dock att vissa tester kräver att checksiffran (sista siffran) stämmer. Observera dock att ett sådant personnummer inte kan verifieras mot befolkningsregistret.

Observera att testpersoner som behöver förses med SITHS-kort och/eller SITHS-certifikat ska hanteras enligt rutinen [Boka testpersoner](#).

Anslutna producenters/konsumenters organisationsgrenar i testmiljöerna ska finnas med riktigt organisationsnamn och organisationsnummer.

När testdata inte längre behövs **bör** det raderas.

2.2.1 Produktionslika data i Integrationsmiljön

I Integrationsmiljön finns ett delträd som innehåller produktionslika data. Syftet med dessa data är att de ska kunna användas av anslutna och anslutande konsumenter under utveckling och test för att säkerställa att konsumenternas tjänster vid en kommande produktionssättning fungerar med den information som finns i produktionsmiljö (till exempel avseende mängd, utformning och ifyllnadsgrad per attribut) som tjänsten då får tillgång till.

Produktionslika data skapas regelbundet med utgångspunkt från data i produktionsmiljö och anonymiseras samt förändras i enlighet med principer beskrivna i dokumentet Produktionslika data i HSA Integrationsmiljö [5]. Produktionslika data innehåller inte skarpa personuppgifter. Produktionslika data kan inte användas för regelbundna/upprepade tester, t.ex. regressionstester, då de förändras efter varje omläsning.

En producent har rätt att få sin information exkluderad ur den produktionslika data som genereras nationellt. I sådant fall ansvarar producenten själv för att tillhandahålla relevanta, produktionslika, testdata till de konsumenter som har behov av detta.

2.3 Hantering av andra organisationers testdata

Testdata och information i testmiljöerna från andra organisationer (producenter eller konsumenter) kan inte förutsättas vara korrekta i något avseende, och får inte användas till annat än test-, utbildnings- och demonstrationsändamål.

Rekommendationen är att organisationer endast använder egna testdata vid tester, alternativt produktionslika data (se avsnitt 2.2.1).

Information från andra organisationer får inte föras vidare.

2.4 Styrning av åtkomst

Åtkomst till testmiljöerna ska föregås av autentisering av både individer och system. Varje ansluten producent eller konsument kan anmäla en testperson som Inera förser med huvudadministratörsrättigheter. Vid behov kan organisationen även få hjälp av Inera med att skapa testperson och ett testkort. Denna testperson ska vara opersonlig och ska överlämnas till efterträdaren i samband med byte av testansvarig (det vill säga HSA-ansvarig eller kontaktperson). Lämpligen förses testpersonen med en e-postadress till en funktionsbrevlåda innan certifikat utfärdas för att säkerställa att påminnelser då certifikat är på väg att gå ut ska nå rätt mottagare.

Med hjälp av testpersonens rättigheter kan testansvarig sedan vid behov tilldela administratörsrättigheter till andra testpersoner. Inte heller dessa testpersoner bör vara knutna till en enskild person utan också kopplas till testansvarigrollen enligt beskrivning ovan.

2.5 Radering och återskapande av testdata

Varje ansluten organisation (producent eller konsument) ansvarar för all hantering av egna testdata, inklusive radering och återställning av inlagda testdata efter avslutade tester och utbildningar.

Centralt initierad och genomförd rensning av testdata i testmiljöerna kan ske på förekommen anledning efter kontakt med berörda organisationer.

2.6 Tillgänglighet och prestanda

Integrationsmiljön har i princip samma tillgänglighet och prestanda som produktionsmiljön. Testmiljön har lägre tillgänglighet och prestanda än produktionsmiljö.

2.7 Spårbarhet

I testmiljöerna sparas loggar och historik endast i en månad. Detta skiljer sig från produktionsmiljön, se avsnittet Krav på spårbarhet i HSA-policy [1].

2.8 Användning av data i produktionsmiljö för verifiering och monitorering

Tester ska normalt inte göras i produktionsmiljö. I vissa fall kan dock vissa testdata behövas för verifiering av funktionalitet och/eller för monitorering (övervakning).

2.8.1 Verifiering och monitorering med skarpa data rekommenderas inte

Informationen i HSA speglar nuläget i verksamheten, vilket betyder att objekt och information inte är stabila utan kan ändras, flyttas eller tas bort. Det gör att skarpa data är olämpliga att använda i verifierings- och monitoreringssyfte.

Skarpa personobjekt innehåller även känsliga data som behöver skyddas från obehörig åtkomst. Särskilt gäller detta t.ex. person-id och personer med skyddade personuppgifter, vars användning styrs av lagstiftning, bl.a. EU:s dataskyddsförordning (GDPR).

2.8.2 Att förse skarpa objekt med fingerad information är inte tillåtet

HSA ska endast innehålla tillförlitlig och kvalitetssäkrad information. Fingerad information får inte anges på skarpa objekt i HSA eftersom det innebär att det blir omöjligt att veta vad som är korrekt information och inte i HSA. Dessutom kan t.ex. fingerad behörighetsgrundande information som läggs på en skarp personpost innebära ett lagbrott i och med att det kan ge obehörig åtkomst till journalinformation i nationella e-tjänster.

2.8.3 Fingerad information får endast förekomma i produktion efter godkännande

Registrering och användning av fingerad information i HSA är generellt sett inte tillåtet. HSA ska innehålla korrekt information som beskriver nuläget. Fingerad information i HSA är endast

tillåtet i verifierings- och monitorerings syfte och användningen ska alltid godkännas av HSA Policygrupp baserat på särskild beskrivning i producentens/konsumentens HPT. Godkännande kommer endast att ske vid särskilt starka skäl.

Om fingerade data, efter godkännande, läggs i produktionsmiljön för HSA gäller följande:

- *Fingerade data ska tydligt kunna urskiljas från skarpa data*

Det ska vara tydligt vilka data som är fingerade i HSA så att det inte uppstår missförstånd kring användningen av dessa data. Fingerade data **ska** förses med den särskilda objektklassen *hsaFeignedObject* och rekommendationen är att den samlas i ett särskilt delträd i HSA kallat Testdata i produktionsmiljö. I de fall fingerade personobjekt läggs upp så **ska** alltid Skatteverkets testperson-id:n, alternativt person-id:n som inleds med ett årtal mellan 1900 och 1907, användas.

- *Fingerade data ska inte ge behörigheter till skarpa patientdata*

Medarbetaruppdrag som läggs upp i monitorerings- och verifieringssyfte **får inte** ge medarbetaruppdragets medlemmar möjlighet att komma åt skarpa patientdata, vare sig i den egna tjänsten eller i andra tjänster.

- *Fingerad information ska inte visas där det inte är nödvändigt*

Fingerad information **ska** döljas i sådana tjänster och gränssnitt där de inte behövs. Om fingerad information visas där det inte är nödvändigt, t.ex. i Sök i HSA, kan den misstas för riktig information, vilket i vissa fall kan få konsekvenser för verksamheten. Via tjänstekontrakt och Webservice-anrop finns möjlighet att välja att inkludera fingerade data (d.v.s. objekt med objektklassen *hsaFeignedObject*) i svaret. Via HSA FileService levereras inte fingerade data.

- *Det ska vara tydligt vem som ansvarar för fingerade data*

Det **ska** tydligt framgå vem som ansvarar för verifieringen/monitoreringen och vem som äger fingerade data. Detta hanteras genom att varje producent/konsument med godkänd användning av fingerade data kan få ett eget delträd under Testdata i produktionsmiljö. HSA-ansvarig/kontaktperson är alltid ansvarig för alla fingerade data som finns i en ansluten organisations träd.

- *Fingerad information och dess användning ska dokumenteras i HPT*

Det är viktigt att ha kontroll på de fingerade uppgifter som finns i HSA. Fingerad information och dess användning **ska** dokumenteras för att kunna uppnå spårbarhet då loggar kontrolleras.

- *Fingerad information får inte förekomma i delträd med referensinformation*

I HSA finns delar som innehåller referensinformation, t.ex. för kontroll mot källkodverk i dc=Koder och dc=HOSP. Dessa delar **får inte** innehålla fingerade data.

- *Skarpa SITHS-certifikat får inte ges ut för fingerade objekt*

Skarpa SITHS-certifikat **får inte** utfärdas till fingerade objekt i enlighet med gällande regelverk för SITHS.

3. Ansökan om åtkomst till HSA:s testmiljöer

Organisationer (producenter och konsumenter) med godkänd HPT eller som befinner sig i processen att få en godkänd HPT kan, efter ansökan, få en gren upplagd i Integrationsmiljön. I dessa testmiljöer får samma slags anrop göras som organisationen beskrivit i sin HPT.

Till Testmiljön beviljas åtkomst endast för de producenter som har, eller befinner sig i övergångsfasen till, fullständig HSA-anslutning för producent. Även här krävs ansökan.

Organisationen ansöker om åtkomst till testmiljöerna via formuläret Ändra anslutning (Katalogtjänst HSA) på www.inera.se.

4. Adresser till respektive miljö

Notera att åtkomst till respektive miljö kräver att behörigheter erhållits, jämför avsnitt 3.

4.1 HSA Testmiljö

DNS-namn HTTPS: testhotell.carelink.sjunet.org, LDAPS: testrot.carelink.sjunet.org
IP-nummer 82.136.149.42

HSA Admin <https://testhotell.carelink.sjunet.org/hsadm/>
HAU <https://testhotell.carelink.sjunet.org/hau/>
Sök i HSA² <https://testhotell.carelink.sjunet.org/anonSearch/jsp/base.html>

4.2 HSA Integrationsmiljö

DNS-namn HTTPS: testhotell2.carelink.sjunet.org, LDAPS: testrot2.carelink.sjunet.org,
IP-nummer 82.136.149.43

HSA Admin (Sjunet) <https://testhotell2.carelink.sjunet.org/hsadm/>
HSA Admin (Internet) <https://hsatest.inera.se/hsadm/>
HAU (Sjunet) <https://testhotell2.carelink.sjunet.org/hau/>
HAU (Internet) <https://hsatest.inera.se/hau/>
Sök i HSA (Sjunet)² <https://testhotell2.carelink.sjunet.org/anonSearch/jsp/base.html>

² Kommer att avvecklas till förmån för nytt användargränssnitt i plattform för grunddata och katalog, men detta gränssnitt är ännu inte tillgängligt i denna miljö.

Refererade dokument

HSA-dokumenterna återfinns på sidan <https://inera.se/hsa/dokument>.

- [1] HSA-policy
- [2] HSA Begrepp och definitioner
- [3] Informationsspecifikation Katalogtjänst HSA
- [4] Integritetsskyddsmyndighetens definition av personuppgift, se <https://www.imy.se/privatperson/dataskydd/introduktion-till-gdpr/vad-ar-personuppgifter/>
- [5] Produktionslika data i HSA Integrationsmiljö